

# RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

## ARREST

van 12 maart 2019 met nummer RvVb-UDN-1920-0659  
in de zaak met rolnummer 1819-RvVb-0870-UDN

Verzoekende partij	de heer <b>Andries VAN NOTEN</b>  vertegenwoordigd door advocaat Ciska CERVAIS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen-Berchem, Posthofbrug 6, bus 1
Verwerende partij	het <b>VLAAMSE GEWEST</b> vertegenwoordigd door de Vlaamse regering  vertegenwoordigd door advocaat Paul AERTS met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Coupure 5
Tussenkomende partij	<b>DE VLAAMSE WATERWEG nv</b>  vertegenwoordigd door advocaat Sven VERNAILLEN met woonplaatskeuze op het kantoor te 2600 Antwerpen-Berchem, Borsbeeksebrug 36

---

### I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 5 maart 2020 de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van 14 mei 2019.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomende partij een omgevingsvergunning verleend voor de inrichting van een gecontroleerd overstromingsgebied Polder van Lier op de percelen gelegen te 2500 Lier, Ouderijstraat 17, met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie F, nummers 20W3, 21M2, 32D, 33B, 38, 39B, 40A, 41B, 42E, 43B, 44B, 44D, 45C, 46A, 46B, 47B, 48A, 48B, 49C, 50B, 50C, 51A, 51B, 52A, 52B, 53F, 53K, 53L, 53M, 53N, 53P, 54L, 54M, 54P, 54S, 54T, 55, 56A, 56B, 57D, 58, 59D, 59E, 59F, 60B, 60C, 61T, 61V, 62C, 62D, 63A en 65A.

### II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met een aangetekende brief van 3 juli 2019 heeft de verzoekende partij bij de Raad verzocht om de vernietiging van de beslissing van de bestreden beslissing. Dat dossier is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1819-RvVb-0870-A.

2.

De verwerende partij dient een nota met opmerkingen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een nota met opmerkingen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid op de openbare zitting van 10 maart 2020.

Advocaat Ciska SERVAIS voert het woord voor de verzoekende partij.

Advocaat Anne-Sophie CLAUS *loco* advocaat Paul AERTS voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Sven VERNAILLEN en de heer Koen SEGHER voeren het woord voor de tussenkomende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

### III. FEITEN

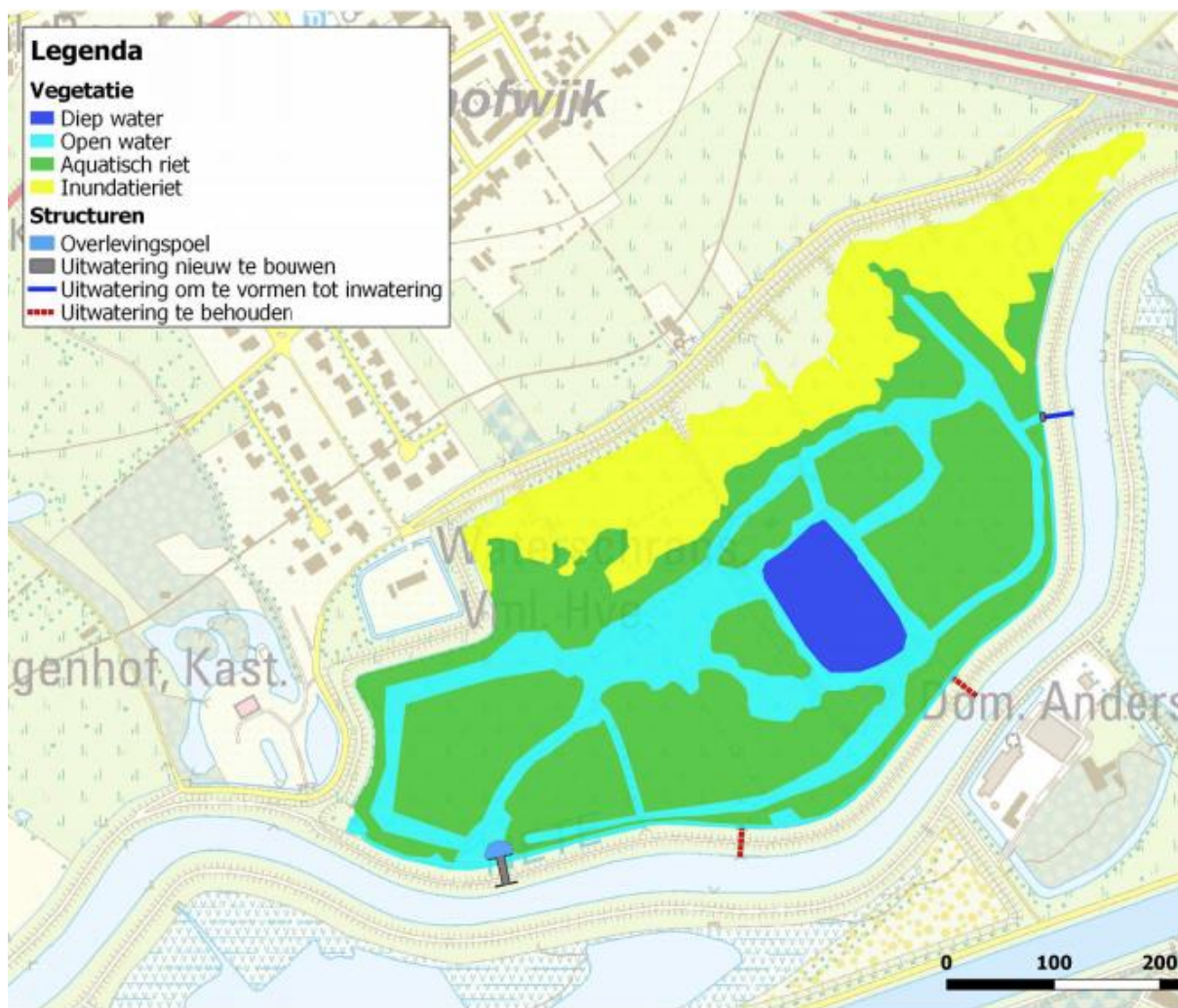
De tussenkomende partij dient op 18 december 2018 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een omgevingsvergunning voor “de inrichting van een gecontroleerd overstromingsgebied Polder van Lier”.

De aanvraag beoogt het herinrichten van het gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) Polder van Lier en heeft als voornaamste doel om de stad Lier te beschermen tegen wateroverlast bij hoge waterstanden in het Netegebied. De herinrichting van het GOG geeft uitvoering aan het Sigmaplan. Na de herinrichtingswerken zal het overstromingsgebied sneller kunnen leeglopen tussen twee extreme hoogwaterpeilen. Concreet wordt 26 hectare GOG heringericht met een nieuwe uitwateringsstructuur aan de Netedijk en enkele lokale dijkverstevingswerken aan de Ringdijk. Het binnengebied wordt deels ingericht als een wetland-natuurgebied geschikt als habitat voor de roerdomp.

De aanvraag bevat de volgende stedenbouwkundige handelingen:

- Verbouwen en wijzigen van de infrastructuur Netedijk – Ringdijk
- Verwijderen van verhardingen aan de Ringdijk en Netedijk
- Aanleggen van een uitwateringsstructuur en een werkzone
- Het aanmerkelijk wijzigen van het reliëf naar een wetland
- Het vellen van hoogstammige bomen die geen deel uitmaken van een bos en het ontbossen van 3.255 m<sup>2</sup> bos
- Het slopen van vrijstaande gebouwen

De beschrijvende nota bij de aanvraag schetst het heringerichte GOG als volgt:



De percelen liggen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Openruimtegebieden Beneden-Nete', voorlopig vastgesteld op 9 maart 2018 en definitief vastgesteld op 1 maart 2019 in natuurgebied, gemengd openruimtegebied en gebied voor waterweginfrastructuur.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 23 januari 2019 tot en met 23 februari 2019, dient de verzoekende partij een van de drie bezwaarschriften in.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Lier adviseert op 13 maart 2019 gunstig.

Na de hoorzitting van 26 maart 2019 adviseert de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie op 12 april 2019 om de omgevingsvergunning te verlenen.

De verwerende partij verleent op 4 maart 2020 de gevraagde omgevingsvergunning.

Dat is de bestreden beslissing.

#### **IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST**

Een onderzoek van de ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst is enkel aan de orde indien de voorwaarden om de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

#### **V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID**

De verwerende noch de tussenkomende partij betwisten de ontvankelijkheid van de voorliggende vordering. Het ontbreken van excepties ontslaat de Raad niet van de plicht om de ontvankelijkheid van een beroep ambtshalve te onderzoeken. De Raad is echter van oordeel dat vermeld onderzoek slechts aan de orde is wanneer de voorwaarden om de schorsing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dat niet het geval.

#### **VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID**

Op grond van artikel 40, §2, eerste lid DBRC-decreet kan de Raad bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevelen op voorwaarde dat er een uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht kan verantwoorden.

##### **A. Uiterst dringende noodzakelijkheid**

###### *Standpunt van de partijen*

1.

De verzoekende partij zet uiteen dat het vergunde project nadelige gevolgen heeft voor het beschermde kasteel en kasteelpark waarvan ze eigenaar is. Ze benadrukt dat ze verplicht is om het kasteel en de kasteeltuin in een goede staat te behouden, wat het vergunde project net bemoeilijkt. Zo geeft de beschrijvende nota aan dat er tijdens de zomerperiode een merkbare impact zal zijn op de grondwaterstand buiten het projectgebied. De grondwaterstand in het kasteeldomein zal dus ook stijgen. De verzoekende partij legt uit dat de bomen in het GOG worden gerooid net omdat ze de vernatting niet zullen overleven. Diezelfde vernatting geldt voor de percelen van de verzoekende partij en de beschermde, authentieke bomen uit de kasteeltuin dreigen dus hetzelfde lot te ondergaan.

Verder legt de verzoekende partij uit dat ze op 3 maart 2020 de eerste werken heeft opgemerkt, meer bepaald het rooien van de bomen en het overige groen binnen de werkzone. Aangezien het niet duidelijk is in welke volgorde de werken juist worden uitgevoerd, is het mogelijk dat de meest nadelige gevolgen zich al realiseren na het rooien van de bomen. Ze verduidelijkt dat de werken in ieder geval niet heel complex zijn en dus op enkele weken gerealiseerd kunnen worden. De verzoekende partij erkent dat de vergunninghouder het best geplaatst is om de duurtijd van de werken in te schatten, maar haar niet verweten kan worden dat ze uitgaat van enkele hypothesen.

Tot slot licht de verzoekende partij toe dat ze voldoende diligent heeft gehandeld en er geen aanwijzingen waren dat de vergunninghouder de vernietigingsprocedure niet zou afwachten. Ze

beklemtoont dat ze de huidige procedure heeft opgestart onmiddellijk na de effectieve start van de werken.

2.

De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partij uitgaat van de loutere hypothese dat de teloorgang van het beschermd landschap een evident en onvermijdelijk gevolg is van de aanvraag. Die hypothese strijdt met alle gegevens van het dossier. De verwerende partij legt uit dat bij de grondige milieueffectenbeoordeling van het ruimtelijk uitvoeringsplan alleen werd vastgesteld dat in de zomermaanden/droge perioden een verminderde wegzijging van het grondwater zal plaatsvinden, maar dat een beperkte opstuwing dit effect volledig kan verhelpen, zodat grondwateroverlast volledig wordt uitgesloten. De impact van de werken op het Kasteel Ringenhof en zijn tuin werd onderzocht in het kader van de watertoets die gunstig is en alle adviesinstanties waren ook positief.

Het feit dat de vergunninghouder gestart is met de werken volstaat volgens de verwerende partij niet om de vereiste uiterst dringende noodzakelijkheid aan te tonen. Integendeel benadrukt ze dat de vergunde werken veel te omvangrijk zijn om op korte tijd onherroepelijke nadelen te veroorzaken. De oppervlakte van het overstromingsgebied bedraagt immers ongeveer 26 ha. De verwerende partij besluit dat de verzoekende partij niet aantoont dat ze reële, ernstige en onherroepelijke nadelen zal ondervinden die de noodzaak van een uitspraak bij uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen.

3.

De tussenkomenende partij antwoordt onder andere dat ze de verzoekende partij op 13 augustus 2019 heeft geïnformeerd dat ze de vernietigingsprocedure niet zou afwachten om de werken aan te vatten. Hoewel de verzoekende partij duidelijk aangeeft dat de werken zich op korte tijd kunnen realiseren, heeft ze niet gekozen om tegelijkertijd met het indienen van het vernietigingsberoep ook de schorsing te vragen. De tussenkomenende partij beklemtoont dat de geplande werken allesbehalve 'enkele weken' in beslag zullen nemen. Integendeel, de uitvoeringstermijn van het langslowende onderdeel van de werken bedraagt maar liefst 550 werkdagen. De verzoekende partij had dus in augustus 2019 geen reden om te twifelen aan de doelmatigheid van een vordering tot schorsing.

De tussenkomenende partij legt verder uit dat het aanvraagdossier aangeeft dat er alleen een zeer beperkte grondwaterpeilverandering kan plaatsvinden in de zomerperiode. Het is net in die periode dat de verzoekende partij kampt met een tekort aan water op haar domein. De *worstcase* inschattingen tonen in ieder geval aan dat er geen tot een heel geringe impact is op de grondwatertoestand. Onterecht voert de verzoekende partij aan dat de bomen in de werkzone worden geroid omdat ze de vernatting van het gebied niet zouden overleven. De tussenkomenende partij verduidelijkt dat de bomen in het gebied moeten verdwijnen omdat ze in de weg staan van de werken en omdat finaal een heel ander type natuur moeten worden gerealiseerd binnen het overstromingsgebied.

Verder legt de tussenkomenende partij uit dat de hinder en nadelen zich hoogstens pas kunnen realiseren bij de voltooiing van de werken, maar wellicht nog veel later. Het omvormen van het gebied naar wetland is immers een beheersmaatregel en is aldus geenszins het directe gevolg van de uitvoering van de werken. De omvorming naar *wetland* zal ontstaan ten gevolge van een specifiek beheer van het gebied en niet door de vergunde infrastructuurwerkzaamheden. De tussenkomenende partij merkt bij dat alles op dat de verzoekende partij nergens uitlegt waarom een gewone schorsingsprocedure te laat zou komen. Zonder enige motivatie wordt aldus aan de toepassing van een gewone schorsingsprocedure geheel voorbij gegaan.

Tot slot benadrukt de tussenkomenende partij dat de loutere aanvang van de werken niet aangegrepen kan worden om de uiterst dringende noodzakelijkheid te motiveren.

### *Beoordeling door de Raad*

1.

De verzoekende partij die zich op uiterst dringende noodzakelijkheid beroept, moet, op grond van artikel 40, §3 DBRC-decreet, in haar verzoekschrift, in voorkomend geval ondersteund met de nodige overtuigingsstukken, een uiteenzetting geven van de redenen die aantonen dat de schorsing uiterst dringend noodzakelijk is gelet op de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Volgens artikel 40, §2, eerste lid, 1° DBRC-decreet houdt de vereiste van uiterst dringende noodzakelijkheid onder meer in dat de verzoekende partij aantoont dat de zaak uiterst dringend noodzakelijk is zodat de behandeling ervan onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot schorsing, zoals bedoeld in artikel 40, §1 DBRC-decreet. Meer in het bijzonder rust op de verzoekende partij de bewijslast om met voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens aan te tonen dat de afhandeling van de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen om de verwezenlijking van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Er moet bovendien een oorzakelijk verband worden aangetoond tussen de aangevoerde nadelige gevolgen en de bestreden beslissing, zodat deze kunnen worden voorkomen door een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Tot slot wordt van verzoekende partij verwacht dat zij met de gepaste spoed en diligentie optreedt en de uiterst dringende noodzakelijkheid niet zelf in de hand heeft gewerkt of nadelig beïnvloed.

2.

Als verantwoording voor de uitzonderingsprocedure van de uiterst dringende noodzakelijkheid legt de verzoekende partij uit dat de vergunde werken onlangs op 2 maart 2020 op het terrein werden aangevat en de werken in ieder geval niet heel complex zijn en dus op enkele weken gerealiseerd kunnen worden.

De verzoekende partij neemt onterecht de aanvang van de werken op het terrein als startpunt voor de uiterst dringende noodzakelijkheid om de nadelige gevolgen waarop ze zich beroept te voorkomen.

De verzoekende partij kan een gebrek aan diligentie verweten worden. Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de verzoekende partij op 3 juli 2019 een vernietigingsberoep bij de Raad heeft ingesteld. Met een aangetekende brief van 13 augustus 2019 heeft de tussenkomenende partij vervolgens aan de verzoekende partij duidelijk en ondubbelzinnig laten weten dat ze de afhandeling van de vernietigingsprocedure niet zou afwachten:

*"[...] gelet op de dwingende timing van de projecten tot uitvoering van het geactualiseerde sigmaplan, opgelegde door de Vlaamse regering, dient De Vlaamse Waterweg NV genoodzaakt de door u bestreden omgevingsvergunning hoe dan ook verder ten uitvoer te leggen".*

Die brief werd door de verzoekende partij ontvangen op 27 augustus 2019 (ontvangstbevestiging BPost) zodat ze toen al op de hoogte was dat de vergunde werken zouden aanvatten tijdens de vernietigingsprocedure. In de veronderstelling van de verzoekende partij dat de werken "hoogstens een aantal weken" duren, was de uiterst dringende noodzakelijkheid minstens op dat ogenblik al

aanwezig. De verzoekende partij verschaft niet de minste uitleg waarom ze, in diezelfde veronderstelling, pas na zeven maanden om de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid verzoekt.

3.

De verzoekende partij overtuigt bovendien helemaal niet dat de vergunde werken zodanig eenvoudig zijn dat ze op een korte tijd afgerond kunnen worden. Ze voert wel aan dat de werken "niet de grootste complexiteit" vertonen en "géén langdurige of complexe ingrepen" vergen, maar verduidelijkt dat niet. De bewijslast vereist nochtans dat de verzoekende partij precies en duidelijk aantoont dat de behandeling van een gewone schorsingsprocedure te laat zal komen om de gevreesde nadelige gevolgen weg te nemen.

In het verzoekschrift bevestigt de verzoekende partij dat ze uitgaat van een hypothese, maar stelt ze dat haar dat niet kan worden verweten. De aanname van de verzoekende partij is nochtans niet vanzelfsprekend. Zoals de verwerende partij terecht verduidelijkt beoogt het vergunde project geen kleine werken en zijn de werken integendeel te aanzienlijk om op korte tijd de gevreesde nadelen te veroorzaken. Het gaat immers om de heraanleg van een bestaand overstromingsgebied van 26 hectare met heel wat aanpassingswerken aan de wateringsstructuren, de dijken en het uitgraven van een oppervlakte van ongeveer 13.000 m<sup>3</sup> grond voor de aanleg van het wetland. Tegen de stelling van de verzoekende partij staat in ieder geval het antwoord van de tussenkomenende partij dat de geplande uitvoeringstermijn berekend werd op 550 werkdagen.

4.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 40, §2, eerste lid, 1° DBRC-decreet gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing alleen geschorst kan worden bij uiterst dringende noodzakelijkheid wanneer er een uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

## **B. Ernstige middelen**

Aangezien de Raad in het vorige onderdeel heeft vastgesteld dat de verzoekende partij de uiterst dringende noodzakelijkheid niet aantoont, is een onderzoek naar de ernst van de middelen niet aan de orde.

## BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.
2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 12 maart 2020 door de tiende kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tiende kamer,

Elien GELDERS

Karin DE ROO